

# **PÁRHUZAMOS PROGRAMAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS A GAZDASÁGTUDOMÁNY KÉPZÉSI TERÜLETEN 2014/2015**

Bakacsi Gyula  
Semmelweis Egyetem EMK  
A MAB Plénum tagja,  
a Társadalomtudományi Szakbizottság társelnöke

MAB Műhelykonferencia  
*Budapest, 2016. május 26.*

# A párhuzamos akkreditáció

A MAB tevékenységének az **intézményakkreditáció** mellett meghatározó eleme egy adott képzési terület (ág) szakjainak (programjainak) **párhuzamos akkreditációja**, a „Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area” (ESG) sztenderdjeit és ajánlásait veszik alapul.

**Alapelv:** a minőség biztosítása az intézmény feladata, a MAB ebben a törvény szerinti esetekben szakértő és segítő szereplőként vesz részt.

A **párhuzamos programakkreditációs** eljárásoknak kettős célja van:

a) A képzési területen/ágban **valamennyi szak minőségihitelesítése (azaz igen/nem akkreditációja) és minőségértékelése** minden ilyen képzést folytató intézményben.

A **minőségihitelesítés (akkreditáció)** alapja:

- az „előakkreditáció” (szakindítás) vagy az előző (működés közbeni) akkreditáció során bemutatott, a MAB által megfelelőnek ítélt tartalmi, eljárási, személyi és infrastrukturális *minimumfeltételek* folyamatos fenntartása, és
- ennek eredményeként megfelelés a szak *képzési és kimeneti követelményeinek* (KKK).

A **minőségértékelés** alapja:

- azok a minimumfeltételek feletti minőségelemek, minőségbiztosítási eljárások, melyek e feltételeken túl jellemzik a szak hallgatói és oktatói teljesítményét, a képzés módszereit és eredményeit a KKK-ban megfogalmazott célok elérésében.

b) A képzési ág/terület **szakjainak és szakrendszerének átfogó, szintetizáló értékelése valamennyi szak minőségértékelése** alapján.

Az értékelések és a határozatok az elemző megállapítások mellett minden esetben **javaslato-  
kat** is tartalmaznak a további működés, a minőség javítása, a jobb teljesítmény, a fejlődés <sup>2</sup> érdekében.

# A párhuzamos akkreditáció

- 2004: pszichológia, történelem
- 2006: orvos, fogorvos, gyógyszerész, jogász
- 2008-9: művészeti
- 2011: informatikus, agrár
- 2012: pedagógus
- 2014: orvos, fogorvos, egészségtudomány, sport
- 2016: gazdaságtudományok

# A gazdaságtudományi képzések párhuzamos akkreditációja: folyamat

- Az eljárás 2014. áprilisában kezdődött a **Látogató bizottság** összeállításával. Az intézményekkel előzetesen egyeztetett **62 (+10** hallgató) tagú Látogató bizottságot a 2014. július 4-i Plénum-ülésen szavazta meg a MAB Testülete.
- Az LB összetétele később a betegségek miatti lemondások okán többször változott
- A Látogató bizottság öt részbizottságra (P17 – P21) oszlott

# Eddigi legnagyobb MAB akkreditációs projekt

5 kötet (P17-P21) – 92 alapszak és 82 mesterszak LB  
jelentései és határozattervezetei

- szakonként 1-1 összefoglaló jelentés (minőségértékelés)
- intézményenkénti LB jelentések a határozattervezetekkel és a fejlesztési javaslatokkal

Jelentések oldalszáma összesen	878
P17 – alkalmazott közgazdaságtan, gazdaság- és pénzügy-matematikai elemző, közszolgálat, közgazdaság elemző, gazdaság-matematikai elemző, közgazdálkodás és közpolitika	79
P18 – gazdálkodás és menedzsment, emberi erőforrások, vezetés és szervezés, MBA, vállalkozásfejlesztés, regionális és környezet gazdálkodás	317
P19 – kereskedelem, marketing, logisztika, turizmus	244
P20 – nemzetközi gazdálkodás	102
P21 – pénzügy, számvitel	136

# Jelentések, minőségértékelő összefoglalók

- LB jelentések és határozat tervezetek (174)
- **14 minőségértékelő összefoglalót** készítettek (részlátogatóbizottsági elnökök).
  - közgazdaságtudományi képzések; emberi erőforrások BA; gazdálkodási és menedzsment BA; MBA MA; regionális és környezeti gazdaságtan MA; vállalkozásfejlesztés MA; vezetés és szervezés MA; kereskedelem és marketing BA; logisztikai menedzsment MA; marketing MA; turizmusképzések; nemzetközi képzések; pénzügyi-számviteli képzések.
- Évek óta nem indult szakok – látogatás és jelentés nélkül megvont akkreditáció (33 + 2)
- Az összképhez: „még nincsenek végzetek” szakok

# A párhuzamos akkreditáció határozatainak áttekintése

A 32 intézmény **209** képzéséből a MAB  
akkreditált **189** képzést.

- Intézkedési tervvel (IT): 79
  - Intézkedési terv és monitoring: 69
  - Monitoring (M): 10
- 148
- 79

Nem akkreditált **20** képzést

- NA határozat: 7
  - Több éve nem indított, ezért NA 13
  - további 2 képzést kivezetnek (IT, amit nem készítettek el)
- 20

# Akkreditációs határozatok áttekintő statisztikája

Összesen	209				
Akkreditált („csont nélkül”)	31	189		14,83%	
Akkreditált - Intézkedési tervvel (IT)	79		148	37,32%	70%
Akkreditált - ITM	69			33,01%	
Akkreditált - monitoring (M)	10		79	5,26%	38%
Nem akkreditált	7	20		3,35%	
Nem akkreditált - több éve nem indított <b>+2 (kivezetik, nincs IT)</b>	13			6,22%	
még nincs végzett - nem vizsgálható	33				
	242				

IT = intézkedési terv, M = monitoring



<b>209 program – ebből NA: 20</b>	<b>Alapszak (114 - NA: 15)</b>	<b>Mesterszak (95 - NA: 5)</b>
<b>P17 (26 program – ebből 7 nem akkreditált)</b> - Kovács Árpád, a Költségvetési Tanács elnöke, a SZTE professzora	alkalmazott közgazdaságtan BA (5)	közgazdasági elemző MA (6)
	gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés BA (3 – nem akkreditált: 1)	gazdaság-matematikai elemző MA (1)
	közszolgálati BA (8 – nem akkr.: 6)	közgazdálkodás és közpolitika MA (3)
<b>P18 (71 program – 4 nem akkreditált)</b> - Temesi József, DSc, BCE professzor emeritus	emberi erőforrások BA (9)	
	gazdálkodási és menedzsment BA (26 – nem akkreditált: 2)	
		Master of Business Administration (MBA) MA (7 – nem akkreditált: 1)
		regionális és környezeti gazdaságtan MA (9)
		vállalkozásfejlesztés MA (7)
	vezetés és szervezés MA (13 – nem akkreditált: 1)	
<b>P19 (57 program – ebből 6 nem akkreditált)</b> - Berács József, DSc, BCE/PAE	kereskedelem és marketing BA (17 – nem akkreditált: 1)	
		logisztikai menedzsment MA (6)
		marketing MA (11 – nem akkreditált: 2)
	turizmus-vendéglátás BA (15 – nem akkreditált: 1)	turizmus-menedzsment MA (6 – nem akkreditált: 1)
	üzleti szakoktató BA (2 – nem akkr.: 1)	
<b>P20 (24 program – ebből 1 nem akkreditált)</b> - Török Ádám, akadémikus, az MTA főtitkára, a PE professzora	nemzetközi gazdálkodás BA (13 – nem akkreditált: 1)	nemzetközi gazdaság és gazdálkodás MA (11)
<b>P21 (31 program – ebből 2 nem akkreditált)</b> - Bélyácz Iván, akadémikus, MTA IX. osztály elnöke, PTE professzor	pénzügy és számvitel BA (16 – nem akkreditált: 2)	pénzügy MA (7)
		számvitel MA (7)
		biztosítási és pénzügyi matematika MA (1)

# Akkreditációs határozatok intézményi bontásban

		BSc					MSc					Összesen				
		A	AI	AM	AIM	NA	A	AI	AM	AIM	NA	A	AI	AM	AIM	NA
		11	44	4	40	15	20	35	6	29	5	31	79	10	69	20
BCE	23		5	1	2	1	4	4	1	4	1	4	9	2	6	2
PTE	14	1	2		3	1	1	3		3		2	5	0	6	1
ME	13	1	3		1		2	2	2	2		3	5	2	3	0
NYME	12	1	2		1	2		3	1	2		1	5	1	3	2
PE	13	1	4		1		3	2		2		4	6	0	3	0
BGF (BGE)	12				7	1	1			3		1	0	0	10	1
DE	12		5			1		5	1			0	10	1	0	1
SZIE	12	1	4		1			5		1		1	9	0	2	0
BMGE	11	3					6			2		9	0	0	2	0
SZE	11		2	1	1		1	3	1	1	1	1	5	2	2	1
KRF	9	1	2		2	1		1		2		1	3	0	4	1
SZTE	9		3				1	1		3	1	1	4		3	1
BKF	7	1			3	1		1			1	1	1	0	3	2
EDUTUS	7		1		4					1	1	0	1	0	5	1
IBS (AFV)	5		1			3		1				0	2	0	0	3
ZSKF	5			1	3					1		0	0	1	4	0
KE	4				2					2		0	0	0	4	0
SZF	4		3		1							0	3	0	1	0
EKF	3	1	2									1	2	0	0	0
OE	3				2			1				0	1	0	2	0
TPF	3				3							0	0	0	3	0
WSUF	3				1	2						0	0	0	1	2
ELTE	2		1					1				0	2	0	0	0
NYF	2		2									0	2	0	0	0
ANNYE	1						1					1	0	0	0	0
BCE-ELTE	1							1				0	1	0	0	0
DF	1					1						0	0	0	0	1
EJF	1			1								0	0	1	0	0
GDF	1				1							0	0	0	1	0
KEE (CEU)	1							1				0	1	0	0	0
NKE	1					1						0	0	0	0	1
PPKE	1				1							0	0	0	1	0

# Nem akkreditálható (NA) döntést megalapozó típus-problémák

- A szakfelelősnek nincs tudományos fokozata
  - Több tantárgy-felelős nem rendelkezik tudományos fokozattal (ha ez 10%-nál több)
  - Utóbbi 4 évben nem indult
    - Ha szakindításkor NA volt, de engedélyezték a képzés indítását, akkor egyetlen nem indult évfolyam is elég az ismételt NA-hoz
- + monitoring kritériumok halmozódásai (4)

# Monitor vizsgálatot megalapozó típus-problémák

- Kreditszámok, óraszámok nem felelnek meg a jogszabályi előírásoknak (KKK)
- A szakfelelős nem felel meg (relevancia), de a képzés megfelel - monitoring és csere!
- Több tantárgy-felelős nem rendelkezik tudományos fokozattal (ha ez 10%-nál kevesebb)
- tantárgyfelelősök egy részének kreditterhelése meghaladja a MAB által maximálisnak tartott szintet
- a tantárgyfelelősök egy része nem vesz részt az általa gondozott egyes tantárgyak oktatásában
- *Idegen nyelvű képzésben nyelvtanár oktat szaktárgyat*

# Monitor vizsgálatot megalapozó típus-problémák (folyt.)

- az „AT” és „AE” oktatók elvárt 3:1 aránya nem teljesül
  - a vendégoktatók (V) aránya a szakon oktatók 20%-át
  - Utóbbi 3 évben nem indult a szak
  - A vizsgált öt év (2009-2014) alatt kiadott diplomák száma összesen 10 alatt
- + intézkedési tervet megalapozó kritériumok halmozódásai (4)

# Intézkedési tervet megalapozó típus-problémák

- A tanterv csak kötelező tárgyakat tartalmaz vagy elaprózott, túl sok vizsga egy félévben
- A tantárgyfelelős publikációs tevékenysége nincs összhangban az általa oktatott tantárggyal
- Utóbbi 2 évben nem indult
- A hallgatók száma minden évben/néhány évben/egy tanévben 10 alatt
- A vizsgált öt év (2009-2014) alatt kiadott diplomák száma évente/néhány évben/egy tanévben 10 alatt

# MBA MSc szakok felelősei

MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya																								
neve	beosztás	tud.fokozat	tudományág, tudományterület	Doktori Iskola	Eddig vezetett Ph.D. hallgató	Ebből: Védett Ph.D. hallgató	Hirsch index	Tudományos közlemény összesen	Tud. folyóirat cikk			Könyv szerző			Könyv szerkesztő			Könyv részlet			Független idézetek			
									IX. oszt. nemzetközi listás	IX. oszt. hazai listás	egyéb nközi	egyéb hazai	összesen	idegen nyelv	magyar nyelv	összesen	idegen nyelv	magyar nyelv	összesen	idegen nyelv	magyar nyelv	összesen	idegen nyelv	magyar nyelv
					47	23	5,0	62	11	28	4	3	7	2	7	3	2	2	7	2	3	122	64	
BCE	Branyiczki Imre	e.doc.	CSc	gazdálkodás- és szervezéstudomány	oktató	3	2	4	12	5	31	1	1					2	1	1	145	144		
BMGE	Andor György	e.doc.	PhD	Közgazdaságtudományok	törzstag	8	4	5	52	6	8	7		7	2	5	2	2	10	4	6	56	30	
DE	Kapás Judit	et	PhD	Közgazdaságtudományok		11	5	5	78	11	38	5	2	2	2		2	1	1	3	2	1	92	36
ME	Kunos István	e.doc.	PhD	gazdálkodás- és szervezéstudomány	témavezető	8	2	1	30	1	6	4	7	3	1	2	1	1	1	0	1	2	0	
PE	Török Ádám	et	MTA lev.	Közgazdaságtudományok	DI vezető	8	5	8	140	27	68	3	4	9	3	6			22	5	7	275	63	
PTE	Vörös József	et	MTA lev.	gazdálkodás- és szervezéstudomány	törzstag	9	5	7	59	17	15	4	2	16	3	13	5	2	3	4	1	3	160	108

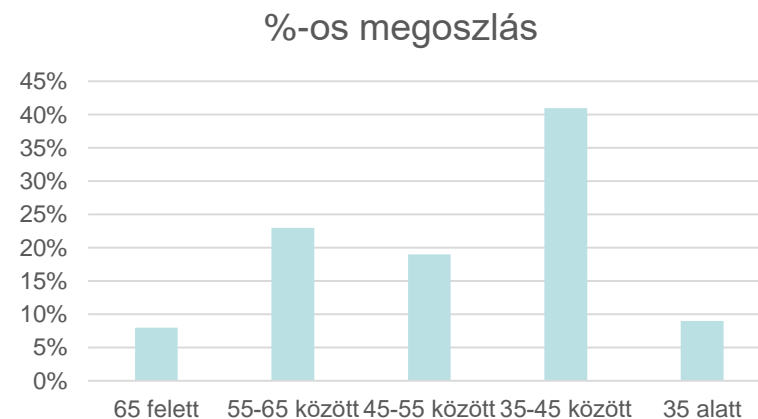
# MBA MSc szakok oktatói

	Képzésben résztvevő oktatók	tantárgy-felelős	Tud. Fokozat		FOI			Munkaröri beosztás			
			PhD / Csc	Dsc	AT	AE	V	ts /adj	e. doc	e. tan	egyéb
	146	105	116	11	126	12	7	44	69	21	12
	100%	72%	79%	8%	86%	8%	5%	30%	47%	14%	8%
1BCE	19	18	18		12	2	4	4	9	3	3
2BMGE	34	24	24	4	29	4	1	13	14	5	2
3DE	18	14	17	1	17	1		2	12	3	1
4ME	22	12	14	1	21	0	1	9	10	2	1
5PE	30	16	23	2	26	4	0	10	12	5	3
6PTE	23	21	20	3	21	1	1	6	12	3	2



# MBA MSc szakok oktatói

		Képzés- ben résztevő oktatók	Oktatók születési év szerint				
			1950 előtt	1950- 1959	1960- 1969	1970- 1979	1980 után
		145	11	33	28	60	13
		100%	8%	23%	19%	41%	9%
1	BCE	19	1	6	5	6	1
2	BMGE	34	4	8	5	15	2
3	DE	18	1	4	5	8	0
4	ME	22	0	2	5	9	6
5	PE	30	1	5	3	18	3
6	PTE	22	4	8	5	4	1



# Vezetés és szervezés MSc szakok felelősei

														MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya											
neve	beosztás	tud fokozat	tudományág, tudományterület	Doktori Iskola	Eddig vezetett Ph.D. hallgató	Ebből: Védett Ph.D. hallgató	Hirsch index	Tudományos közlemény összesen	Tud. folyóirat cikk			Könyv szerző			Könyv szerkesztő			Könyv részlet			Független idézetek				
									IX. oszt. hazai listás	egyéb nközi	egyéb hazai	összesen	idegen nyelv	magyar nyelv	összesen	idegen nyelv	magyar nyelv	összesen	idegen nyelv	magyar nyelv	összesen	idegen nyelv	magyar nyelv	Idézetek tud. közl. összesen	Idégen nyelvű hivatk. össz.
					134	74	5,5	147	10	25	21	31	10	2	8	6	3	4	16	6	10	146	41		
1	BCE	Dobák Miklós	et	CSc	közgazdaságtudomány	törzstag	8	6	6	76	3	20	1	13	10		10	8	1	7	21	5	16	222	26
2	BKF	Krémer András	ft	PhD	filozófia tudomány				1	15	1	5			4		4	1		1	4	1	3	0	0
3	BMGE	Koltai Tamás	et	CSc	gépészeti tudomány	törzstag	9	5	6	127	16	15					2		2	8	4	4	186	118	
4	DE	Ujhelyi Mária	e.doc.	PhD	gazdálkodás- és szervezéstudomány		3	1	1	20		5					3	2	1	7	3	4	2	0	
5	KRF	Takácsné György Katalin	et	CSc	közgazdaságtudomány	témavezető	13,5	9,5	11	258	36	40	28		8	1	7	5	3	2	20	9	11	458	61
6	ME	Veresné Somosi Mariann	et	CSc, PhD	gazdálkodás- és szervezéstudomány	törzstag	14,5	1,5	4	85	1	4	7	17	13	1	12	4	1	3	8	1	7	27	5
7	NyME	Székely Csaba	et	DSc	gazdálkodás- és szervezéstudomány	törzstag	27	20	6	149	3	10	30		5	1	4	10	7	3	10	7	3	124	5
8	PE	Szabó Lajos	e.doc.	PhD	bio-, környezet- és vegyészmérnöki tud.	törzstag	5	3	5	94	9	15			4	1	3	7	1	6	13	7	6	111	24
9	PTE	Farkas Ferenc	et	CSc	gazdálkodás- és szervezéstudomány	törzstag	32	17	8	169	15	61	4		16		8	8	4	4	19	7	12	150	57
10	SZE	Bencsik Andrea	et	CSc, PhD	gazdálkodás- és szervezéstudomány	témavezető	18	9	6	257	5	23	38	48	10	4	6	1	0	1	28	10	18	141	55
11	SZIE	Póór József	et	DSc	közgazdaságtudomány	törzstag	4	1,5	6	365	13	74	42	47	16	2	14	22	5	17	40	14	26	180	99

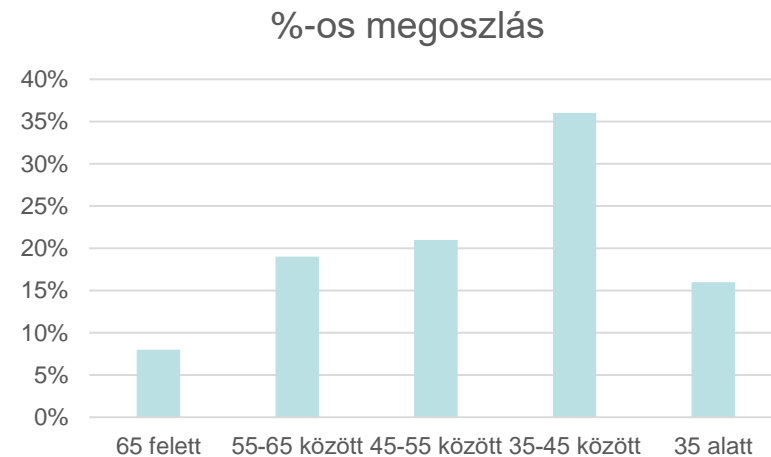
# Vezetés és szervezés

## MSc szakok oktatói

		Képzésben résztevő oktatók	tantárgy- felelős	Tud. Fokozat		FOI			Munkaröri beosztás					
				PhD / Csc	DSc	AT	AE	V	ts /adj	f. doc	e. doc	f. tan	e. tan	egyéb
		321	173	223	16	265	36	20	93	14	120	9	38	42
		100%	54%	69%	5%	83%	11%	6%	29%	4%	37%	3%	12%	13%
1	BCE	62	15	32		42	10	10	23		12		5	22
2	BKF	26	16	18		18	5	3	2	10	2	7	0	0
3	BMGE	40	20	25	4	34	6	0	15		16		6	3
4	DE	24	17	22	1	21	3	0	9		8		5	2
5	KRF	15	13	13	1	12	3	0		4	4	2	3	2
6	ME	25	13	16	1	24	0	1	10		12		2	1
7	NyME	19	14	15	1	17	2	0	5		10		2	2
8	PE	31	16	24	2	26	5	0	11		12		5	3
9	PTE	20	13	13	2	16	0	4	4		10		3	3
10	SZE	22	14	20		20		2	4		15		1	2
11	SZIE	37	22	25	4	35	2	0	10		19		6	2

# Vezetés és szervezés MSc szakok oktatói

		Oktatók születési év szerint					
		Képzésben résztevő oktatók	1950 előtt	1950- 1959	1960- 1969	1970- 1979	1980 után
		318	26	59	65	115	53
		100%	8%	19%	20%	36%	17%
1	BCE	59	3	6	8	29	13
2	BKF	26	2	3	9	8	4
3	BMGE	40	4	9	6	15	6
4	DE	24	2	4	6	9	3
5	KRF	15	2	3	3	7	0
6	ME	25	0	3	6	7	9
7	NyME	19	3	2	3	7	4
8	PE	31	3	6	3	15	4
9	PTE	20	2	8	2	3	5
10	SZE	22	0	7	7	5	3
11	SZIE	37	5	8	12	10	2



# Emberi erőforrások BA szakok felelősei

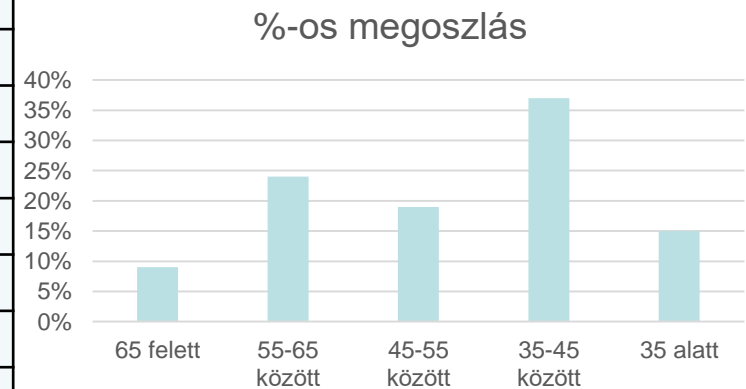
																MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya																		
																Tud. folyóirat cikk			Könyv szerző			Könyv szerkesztő			Könyv részlet			Függel len idézet ek						
																Eddig vezetett Ph.D. hallgató	Ebből: Védett Ph.D. hallgató	Hirsch index	Tudományos közlemény összesen	IX. oszt. nemzet-közi listás	IX. oszt. hazai listás	egyéb nközi	egyéb hazai	összesen	idegen nyelv	magyar nyelv	összesen	idegen nyelv	magyar nyelv	összesen	idegen nyelv	magyar nyelv	Idézetek tud. közl. összesen	Idézetek nyelvt. hivatk. össz.
neve	be- osztás	tud fokozat	tudományág, tudományterület	Doktori Iskola																														
						4	2,5	2,1	27	3	7	4	9	4	2	3	5	4	4	7	3	4	15	6										
BCE	Bódis Lajos	e.doc.	PhD	szociológia			1	30		12			2		2				13	7	6	3	0											
BGF	Csillag Sára	f.doc.	PhD	Gazdálkodás- és szervezéstudományok			1	45		15	7	4	5	2	3				8	1	7	4	3											
EKF	Kádek István	f.tan.	PhD	neveléstudomány - közgaz-dasági oktatás módszertana			0	22				9					5		5	5		5	0	0										
KRF	Réthy István	f.tan.	PhD	nevelés- és sporttudományok			0	6				4							2	1	1	0	0											
PE	Balogh Ágnes	e.doc.	PhD	Gazdálkodás- és szervezéstudományok	oktató		2	14	4	2							5		5	3	2	1	8	0										
PTE	Nemeskéri Zsolt	e.doc.	PhD	Közgazdaság- tudományok	törzstag	1	1	5	62		3	2	17	7	1	6	7	4	3	11	3	8	48	24										
SZIE	Fehér János	e.doc.	PhD	Gazdálkodás- és szervezéstudományok	témavezető	3	1,5	7	27	2	1		13	1		1	1		1	9	6	3	52	17										
WSÜF	Túri Viktória	f.doc.	PhD	Pszichológia			1	11			3	8											2	0										
ZSKF	Borbély Szilvia	f.doc.	CSc	Közgazdaság- tudományok																														
																nincs adat az MTMT-ban																		

# Emberi erőforrások BA szakok oktatói

				Tud. Fokozat		FOI			Munkaröri beosztás					
				Képzésben résztevő oktatók	tantárgy- felelős	PhD / Csc	DSc	AT	AE	V	ts /adj	f. doc	e. doc	f. tan
	ÖSSZESEN	477	248	316	14	414	36	22	131	84	112	44	33	73
		100%	52%	66%	3%	87%	8%	5%	27%	18%	23%	9%	7%	15%
1	BCE	53	27	35	2	39	5	9	16		21		7	9
2	BGF	98	38	54	0	91	5	2	27	30	11	13	1	16
3	EKF	57	29	32	4	48	3	1	12	18	2	12	4	9
4	KRF	28	20	20	0	24	3	1	5	8	5	2	2	6
5	PE	57	26	37	3	50	5	2	20		18		6	13
6	PTE	54	28	40	4	47	6	1	25		18		6	5
7	SZIE	58	27	40	1	55	1	2	18		27		5	8
8	WSÜF	42	27	32		36	3	3	8	23		10	1	0
9	ZSKF	30	26	26		24	5	1		5	10	7	1	7

# Emberi erőforrások BA szakok oktatói

		Oktatók születési év szerint					
		Képzésben résztvevő oktatók	1950 előtt	1950-1959	1960-1969	1970-1979	1980 után
		469	43	114	90	174	72
		100%	9%	24%	19%	37%	15%
1	BCE	45	7	10	13	10	5
2	BGF	98	3	30	23	35	7
3	EKF	57	3	15	9	23	7
4	KRF	28	1	3	4	18	2
5	PE	57	1	10	10	28	8
6	PTE	54	5	12	12	15	10
7	SZIE	58	5	11	9	24	9
8	WSÜF	42	6	16	5	15	0
9	ZSKF	30	12	7	5	6	24



# Szakmai Bírálati Szempontrendszer (SzBSz) – kivonat

a mesterképzésekben oktatók		
betöltött funkciók szerint		alkalmazás típusa és oktatói terhelés szerint
II.1. szakfelelős	II.2. tantárgyfelelősök	II.3. az összes oktató
<b>minden esetben csak AT e/f tanár / docens tud. fokozattal*, csak 1 szakfelelősség/fő</b>	csak AT vagy AE AT : AE; legalább 3:1	min. 80%-a: A ezen belül AT : AE legalább 3:1 AT oktatók 2/3-a: max. 25 kredit, 5 tárgy/fő 1/3-a: max. 35 kredit, 7 tárgy/fő AE oktatók: max. 15 kredit, 4 tárgy/fő
	AT : e/f tanár / docens tud. fokozattal* / * vagy adjunktus tud. fokozattal* + 5 év okt. gyak.  AE : * tud. fokozattal* + 5 év okt. gyak.	
		<b>max. 20%-a: V max. 8 kredit, 2 tárgy/fő</b>



# Szakmai Bírálati Szempontrendszer (SzBSz) – kivonat

<b>II.1.</b> <b>szakfelelős</b> <b>AT</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ <b>AT oktató, tudományos fokozattal* rendelkező (egyetemi/főiskolai) tanár vagy docens, aki a szak indításának időpontjától számítva egy képzési ciklus befejezéséig 70. életévét nem tölti be.</b></li> <li>➤ <b>Egyidejűleg egy szakért felelős<sup>4</sup>, és a szak legalább egy tantárgyának is felelőse.</b></li> <li>➤ <b>Szakmai kompetenciája, kutatási területe összhangban legyen a képzési programmal, a szak képzési céljával. E szakterületen igazolt szakmai gyakorlattal és teljesítménnyel, oktatott területén elismert szakmai referenciával (témavezetés, eredményes kutatás, doktori iskolai részvétel) bírjon.</b></li> </ul>
<b>szakirány-felelős<sup>5</sup></b> <b>AT vagy AE</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ <b>AT vagy AE oktató, tudományos fokozattal* és az <u>azt követő legalább 3 éves</u>, összesen legalább 5 éves oktatói gyakorlattal rendelkező, oktatott területén elismert szakmai referenciával (témavezetés, eredményes kutatás, doktori iskolai részvétel) bíró oktató.</b></li> <li>➤ <b>A szakirányú ismeretek legalább egy tantárgyának <u>is</u> felelőse.</b></li> </ul>
<b>II.2.</b> <b>tantárgy-felelősök<sup>7</sup></b> <b>AT</b> <b>+</b> <b>AE</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ <b>Szakmai kompetenciájuk, kutatási területük összhangban legyen a gondozott tantárggyal, és szakterületükön igazolt szakmai gyakorlattal és teljesítménnyel bírjanak.</b></li> <li>➤ <b>Az AT és AE oktatók aránya legalább 3:1.</b></li> <li>➤ <b>Az AT oktató tudományos fokozattal* és oktatott területén elismert szakmai referenciával rendelkező egyetemi/főiskolai tanár vagy docens, vagy - kivételes esetben - <u>tudományos fokozattal* és az azt követő legalább 3 éves, összesen 5 éves oktatói gyakorlattal</u> rendelkező adjunktus, vagy tanári, vagy tudományos kutatói munkakörben foglalkoztatott lehet.</b></li> <li>➤ <b>az AE oktatók <u>tudományos fokozattal* és az azt követő legalább 3 éves, összesen 5 éves oktatói gyakorlattal</u> rendelkezzenek.</b></li> </ul>
<b>II.3.</b> <b>összes oktató</b> <b>AT</b> <b>+</b> <b>AE</b> <b>+</b> <b>V</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ <b><u>A szakon oktatók legalább 80%-a AT és AE oktató, az AT és AE oktatók aránya legalább 3:1.</u></b></li> <li>▪ <b><u>A teljes munkaidejű AT oktatók 2/3-ának</u> oktatói terhelése nem haladhatja meg a 25 kredit és max. 5 gondozott/oktatott tantárgyat az adott szakon, összesen pedig legfeljebb 1/3-uk oktatói terhelése – alap- és mesterképzést is figyelembe véve – lehet max. 35 kredit és max. 7 gondozott/oktatott tantárgy.</b></li> <li>▪ <b><u>A nem teljes munkaidőben oktatók (AE)</u> oktatói terhelése nem haladhatja meg a 15 kredit és legfeljebb 4 gondozott/oktatott tantárgyat. (Több szakon/karon, ill. intézményben oktatott azonos tantárgy egyszer számít.)</b></li> <li>➤ <b>„Vendégoktató” (V) a szakon oktatók legfeljebb 20 %-a lehet, oktatói terhelése a szakon nem haladhatja meg az (összesen) 8 kreditértékű, legfeljebb 2 tantárgy oktatásában való részvételt.</b></li> </ul>